

Vlastný materiál

Minister dopravy Slovenskej republiky, v súlade s bodom B.5 uznesenia vlády Slovenskej republiky č.405 z 23. septembra 2026, predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky materiál „Informácia o splnení úlohy podľa bodu B.4 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 405 z 23. septembra 2026“.

1. Východiská

Slovenská republika v súčasnosti čelí prudkému nárastu cien pohonných hmôt, čo má priamy dopad na ekonomiku Slovenskej republiky ako aj na samotné domácnosti, ktorým sa zvyšujú náklady na individuálnu automobilovú dopravu. V nadväznosti na uvedené vláda Slovenskej republiky uznesením č. 405 z 23. septembra 2026 prijala opatrenia reagujúce na rast cien pohonných hmôt. V bode B.4 uvedeného uznesenia uložila ministromi dopravy prerokovať so zástupcami krajských miest a združenia Samosprávnych krajov Slovenska možnosti uplatnenia obdobného postupu na podporu mestskej hromadnej dopravy a prímestskej autobusovej dopravy ako v prípade osobnej železničnej dopravy.

Rokovanie zástupcov Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, vyšších územných celkov a krajských miest sa uskutočnilo 24. septembra 2026. Predmetom rokovania boli podmienky uplatnenia dočasného opatrenia, jeho časové trvanie, predpokladané finančné vplyvy, spôsob ich vysporiadania a požiadavka o aplikovanie zliav v čo najskoršom možnom termíne.

2. Výsledky rokovania

Zástupcovia vyšších územných celkov a krajských miest poukázali na rozdielne nastavenia tarifných a odbavovacích systémov. Jednotlivé dopravné systémy používajú rozdielne výšky zľavneného cestovného, rozdielne spôsoby platby a v integrovaných dopravných systémoch sa jeden cestovný lístok môže uplatňovať vo viacerých druhoch dopravy.

Väčšina prevádzok v mestskej doprave a v integrovaných dopravných systémoch v súčasnosti uplatňuje rôznu percentuálnu zľavu na cestovnom zo základného cestovného. Niektorí dopravcovia v regionálnej autobusovej doprave uplatňujú dynamickú zľavu v závislosti od precestovanej vzdialenosti, ktorá sa v priemere pohybuje na úrovni okolo 30 % zo základného cestovného.

Výsledkom rokovania bola vzájomná dohoda, že existujúce podmienky cestovného pre tarifné skupiny cestujúcich, ktorým sa už poskytuje zľavnené cestovné, nebudú opatrením dotknuté.

Na základe dát, ktoré poskytl vyššie územné celky a krajské mestá, bolo zistené, že väčšina objednávateľov je schopná spustiť uplatňovanie požadovaných zliav vo výške 50 % zo základného cestovného od 12. októbra 2026.

3. Návrh opatrenia

Na základe výsledkov rokovania sa navrhuje dočasné akceptovanie zľavneného cestovného zo základnej ceny cestovného pre plne platiacich cestujúcich v regionálnej autobusovej doprave a mestskej doprave v krajských mestách za týchto podmienok:

- a) plne platiaci cestujúci bude počas trvania opatrenia oprávnený využiť zľavnené cestovné platné v príslušnom dopravnom systéme, pričom výška zľavy oproti základnému cestovnému bude poskytovaná v odporúčanej výške 50 %,
- b) opatrenie sa uplatní pri všetkých spôsoboch platby, ktoré umožňuje príslušný tarifný a odbavovací systém,
- c) pri časových cestovných lístkoch sa opatrenie uplatní na cestovné lístky s platnosťou najviac na jeden mesiac, pričom cestovný lístok môže byť zakúpený najneskôr 15 dní od účinnosti opatrenia,
- d) tarifné skupiny cestujúcich, ktorým sa ku dňu prijatia opatrenia vládou Slovenskej republiky poskytuje zľavnené cestovné, nie sú opatrením dotknuté,
- e) opatrenie sa realizuje dočasne, počas obdobia 30 dní od nadobudnutia jeho účinnosti,
- f) v integrovaných dopravných systémoch sa opatrenie uplatní v rozsahu umožnenom príslušným tarifným a odbavovacím systémom,
- g) účinnosť opatrenia sa navrhuje od 12. októbra 2026.

4. Financovanie opatrenia

Na vysporiadanie finančných vplyvov súvisiacich s realizáciou opatrenia poskytne Ministerstvo financií Slovenskej republiky vyšším územným celkom a krajským mestám na základe oznámenia finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, a to formou účelovej dotácie v súlade s § 3 ods. 1 písm. c) Výnosu Ministerstva financií SR z 9. decembra 2005 č.26825 /2005-441 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva financií SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „Výnos“). Zúčtovanie poskytnutej dotácie sa uskutoční formou čestného prehlásenia o dodržaní účelu poskytnutej dotácie, ktoré bude súčasťou zúčtovacieho formulára.

Účelom dotácie bude zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v regionálnej autobusovej doprave a mestskej doprave.

Celkový predpokladaný vplyv na štátny rozpočet sa odhaduje vo výške 12 846 656,00 EUR. Finančné prostriedky budú poskytnuté v súlade s podmienkami stanovenými Ministerstvom financií Slovenskej republiky v zmysle Výnosu.

5. Implementácia opatrenia

Vyššie územné celky a krajské mestá zabezpečia zavedenie opatrenia v súlade s podmienkami uvedenými v tomto materiáli. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, v prípade potreby, poskytne Ministerstvu financií Slovenskej republiky pri zabezpečení realizácie opatrenia súčinnosť.

V prípade, ak vláda Slovenskej republiky rozhodne o predĺžení doby aplikácie opatrenia budú o tejto skutočnosti informovať vyššie územné celky a krajské mestá Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

6. Predpokladané vplyvy realizácie opatrenia

Realizácia navrhovaného opatrenia je podmienená technickými, tarifnými a zmluvnými možnosťami jednotlivých dopravných systémov. Tarifné a odbavovacie systémy v jednotlivých regiónoch a krajských mestách nie sú nastavené jednotne, pričom rozdielna je najmä výška aktuálne poskytovaného zľavneného cestovného, spôsob jeho uplatňovania, ako aj možnosti jednotlivých spôsobov platby.

V dôsledku zníženia ceny cestovného možno predpokladať zvýšený záujem cestujúcich o verejnú osobnú dopravu. V prípade výraznejšieho nárastu počtu cestujúcich môže vzniknúť potreba posilnenia dopravnej ponuky a s tým spojené dodatočné náklady objednávateľov na zabezpečenie dopravných služieb vo verejnom záujme.

Z hľadiska cestujúcej verejnosti bude potrebné zabezpečiť včasné a jednoznačné informovanie o začiatku, rozsahu a ukončení opatrenia, najmä vzhľadom na rozdielne tarifné podmienky jednotlivých dopravných systémov. Nedostatočná informovanosť môže viesť k nesprávnym očakávaniam cestujúcich, najmä pokiaľ ide o výšku cestovného, možnosti jeho zakúpenia, obdobie platnosti opatrenia, prípadne nevyužitia možnosti zľavnených cestovných lístkov.